

ความ

ต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครองและ ปัจจัยการเลือกศึกษาต่อ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

อำพร วงษา¹ สุมล แซ่เฮง พิลิษฐ์สังฆการ² ปานทิพย์ บุญส่ง³ กิตติยศ พรทรัพย์สิน⁴ รัชนีชีวาต์ แซ่ตัน^{5*}

รับบทความ: 7 ตุลาคม 2568 แก้ไขบทความ: 21 ตุลาคม 2568 ตอบรับบทความ: 12 พฤศจิกายน 2568

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษา 1) ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2563 – 2566 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาและผู้ปกครอง โดยแบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักศึกษาเข้าใหม่ปีการศึกษา 2563 – 2566 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,395 คน และ 2) ผู้ปกครองของนักศึกษาเข้าใหม่ปีการศึกษา 2563 – 2566 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,675 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การใช้ภาษาต่างประเทศ คือ ความต้องการของนักศึกษาและผู้ปกครองในการสนับสนุนระหว่างที่กำลังศึกษาสูงที่สุด และการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานหลังสำเร็จการศึกษา คือ ความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครองสูงที่สุด การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามที่คาดหวังในระดับมาก และ 2) ปัจจัยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อการเลือกสถานศึกษาของนักศึกษาและผู้ปกครองสูงที่สุด

คำสำคัญ: การศึกษาระดับอุดมศึกษา ความต้องการและความคาดหวัง ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

¹⁻⁵ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร

* อีเมล: raajshivar.s@cit.kmutnb.ac.th

Needs and Expectations of Students and Parents, and Factors in Choosing to Pursue Education at the College of Industrial Technology, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

Amporn Wongs¹ Sumol Sae-heng Pisitsungkakarn² Pantip Boonsong³
Kittipod Pornsupsin⁴ Raajshivar Saetan^{5*}

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the needs and expectations of students and parents in the academic years 2020 – 2023; and 2) the factors influencing the decision of students and parents to pursue further education. The sample population was divided into two groups: 1) 1,395 new students from the academic years 2020 – 2023 who completed the questionnaire; and 2) 1,675 parents of new students from the academic years 2020 – 2023 who also completed the questionnaire. The results of the study found that: 1) foreign language use was the highest need of students and parents for support while studying, and acceptance from the labor market after graduation was the highest expectation of students and parents. The management of teaching and learning met expectations at a high level. 2) The reputation of the university was the most influential factor in the selection of the institution by students and parents.

Keywords: Higher Education, Needs and Expectations, University Reputation

¹⁻⁵ College of Industrial Technology, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok

* Corresponding Author E-mail: raajshivar.s@cit.kmutnb.ac.th

บทนำ

การศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับขีดความสามารถด้านการแข่งขัน ดังนั้น การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะช่วยพัฒนาองค์ความรู้ได้ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาด ปัจจัยด้านสังคม และการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของสถานศึกษาจะช่วยส่งเสริมการตัดสินใจของผู้ปกครองที่จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อ อีกทั้งการสร้างภาพพจน์ตามความต้องการและความคาดหวังจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ รวมถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ การศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ได้จากการศึกษาจะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นการที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะช่วยพัฒนาองค์ความรู้ดังกล่าวได้ จากงานวิจัยก่อนหน้านี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาด เช่น การประชาสัมพันธ์ การเข้าเยี่ยมชมสถานศึกษา เป็นต้น รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสังคม เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือศิษย์เก่า เป็นต้น (ณัฐสิมา นครกันท์ และ พัทณี เขยจรรยา, 2567; ดวงฤทัย แก้วคำ และวิมลพรรณ อาภาเวท, 2559; สุทิศ สวัสดิ์, 2565)

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป็นส่วนงานในระดับคณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ก่อตั้งขึ้นจากโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในปี พ.ศ. 2502 จัดตั้งเป็น “โรงเรียนเทคนิคพระนครเหนือ” (เทคนิคไทย - เยอรมัน) เพื่อผลิตช่างฝีมือระบบเยอรมันที่มุ่งเน้นการปฏิบัติและประสบการณ์จริงในโรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม โดยปัจจุบันวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนาประเทศและระดับสากล โดยมีพันธกิจ คือ 1) มุ่งผลิตบัณฑิต พัฒนาระบบการเรียนรู สร้างเครือข่ายด้านการเรียนการสอนวิศวกรรมเฉพาะทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่มีคุณธรรมคู่คุณภาพ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพเพื่อสร้างและประยุกต์องค์ความรู้สู่สากล 2) มุ่งพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมสู่สากล 3) มุ่งพัฒนางานบริการวิชาการตามมาตรฐานสากล สอดคล้องต่อความต้องการของอุตสาหกรรมและสังคม 4) มุ่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย 5) มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และมีค่านิยมคือ ความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นเพื่อนวัตกรรม ทำงานเป็นทีม (วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, 2567; สุมล แซ่เฮง พิสิษฐ์สังฆการ และรัชนีชีวาท แซ่ตัน, 2568) จากการจัดอันดับโดย U.S News Best Global Universities มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) เป็นมหาวิทยาลัยอยู่ในอันดับที่ 6 ของไทยจากทั้งหมด 12 มหาวิทยาลัย และในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) อยู่ในอันดับที่ 3 ในไทย จาก 6 มหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับ โดยจัดอันดับจาก 13 ตัวชี้วัดทั้งในด้านการเรียนการสอน งานวิจัย ตลอดจนความมีชื่อเสียงในระดับภูมิภาค เพื่อเป็นการสะท้อนคุณภาพของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับโลก (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2567)

การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนนั้นเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา (สุทิศ สวัสดิ์, 2565) แต่การที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและผู้ปกครองได้นั้น สามารถพัฒนาความจงรักภักดีต่อสถาบันอุดมศึกษาได้ (ประภาวรรณ ตระกูลเกษม

สุข สิรินคร สิ้นจินดาวงศ์ และชารี มณีศรี, 2560; ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข สิรินคร สิ้นจินดาวงศ์ และชารี มณีศรี, 2561; ดวงนภา สุวรรณธาดา, 2565) จึงจำเป็นต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการทำการแบบสอบถามหรือแบบสำรวจแล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้มีการสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถดำเนินการให้สำเร็จตามที่คาดหวังได้ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาความต้องการและความคาดหวังเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มการสนับสนุนให้ตอบสนองต่อความต้องการด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการขณะที่กำลังศึกษาอยู่ สิ่งทีคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา และด้านการเรียนการสอน รวมถึงปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาเข้าใหม่

ยุคที่ตลาดแรงงานมีความผันผวนสูง และต้องการบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การแข่งขันในสถาบันอุดมศึกษามีได้จำกัดอยู่เพียงการให้ความรู้ทางทฤษฎีอีกต่อไป แต่ได้มุ่งเน้นไปที่การตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงาน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนว่าสามารถมีงานทำที่มั่นคงภายใต้การยอมรับจากภาคอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (วทอ. มจพ.) ในฐานะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตสายปฏิบัติการที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่จะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ความต้องการที่แท้จริง ของนักศึกษาและผู้ปกครองต่อการศึกษาในสายอาชีพคืออะไร และปัจจัยใดที่ทำให้พวกเขา ตัดสินใจเลือก สถาบันท่ามกลางทางเลือกที่หลากหลายในภาคการศึกษา ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้จึงมีความสำคัญอย่างเร่งด่วนต่อการกำหนดนโยบายและการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อธำรงรักษาและยกระดับชื่อเสียงของสถาบันต่อไป และประโยชน์ที่ได้รับ คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จะได้รับข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายเพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและการสนับสนุนด้านภาษาต่างประเทศ/เทคโนโลยี ให้ตอบโจทย์ผู้เรียนและผู้ปกครองโดยตรง ขณะเดียวกันผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบาย สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นพื้นฐานในการวางแผนกลยุทธ์การสื่อสารและการตลาดเพื่อ สร้างและรักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย อันจะนำไปสู่การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการดึงดูดผู้เรียนที่มีคุณภาพท้ายที่สุดนักวิจัยและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ สามารถใช้ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนี้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการศึกษาเปรียบเทียบและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในสายเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ดังจะได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2563 – 2566
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา ปีการศึกษา 2563 – 2566

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แรงจูงใจและการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีด้านความต้องการและความคาดหวัง อาทิ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่ชี้ว่ามนุษย์มีความต้องการตั้งแต่ขั้นพื้นฐานไปจนถึงการเติมเต็มศักยภาพสูงสุด ซึ่งการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

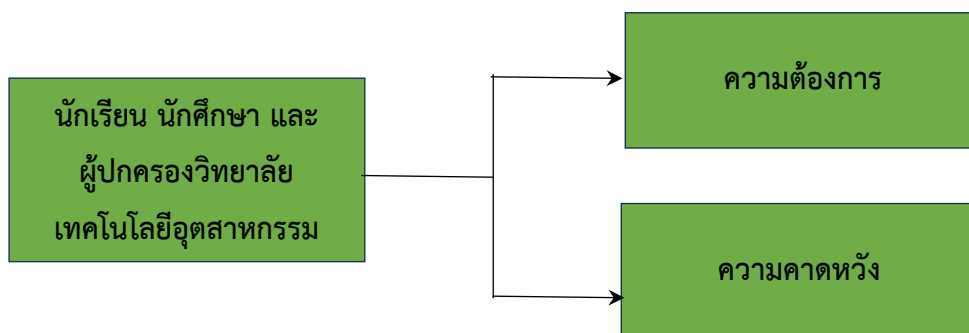
สัมพันธ์กับความต้องการขั้นสูง เช่น การยกระดับสถานภาพและการบรรลุศักยภาพ (Maslow, 1943/1987) อีกทั้งทฤษฎีความต้องการของแมคเคลแลนด์ (McClelland's Need Theory) เน้นแรงจูงใจด้านความสำเร็จ ความสัมพันธ์ และอำนาจ โดยผู้เรียนที่มุ่งความสำเร็จเลือกสถาบันหรือสาขาที่ท้าทาย (McClelland, 1961) ขณะเดียวกัน ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory) ชี้ให้เห็นว่าการเลือกศึกษาต่อได้รับอิทธิพลจากความเป็นอิสระ ความสามารถ และการยอมรับทางสังคม (Deci & Ryan, 2000) ส่วนทฤษฎีความคาดหวัง-คุณค่า (Expectancy-Value Theory) มองว่าผู้เรียนจะตัดสินใจ หากเชื่อว่าตนประสบความสำเร็จได้จริงและเห็นคุณค่าในสาขานั้น (Eccles & Wigfield, 2002) นอกจากนี้ ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom's Expectancy Theory) เสนอว่าการเรียนต่อสัมพันธ์กับการคาดหวังว่าผลการเรียนจะนำไปสู่อาชีพหรือผลตอบแทนที่คุ้มค่า (Vroom, 1964)

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา งานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ครอบครัว เพื่อน ครู และสภาพเศรษฐกิจมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจ (Rahman, 2019; Pham, 2024) ปัจจัยสถาบัน เช่น คุณภาพหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก โอกาสทางอาชีพหลังเรียนจบ และโดยเฉพาะชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ถือเป็นแรงจูงใจสำคัญ เนื่องจากสถาบันที่มีชื่อเสียงช่วยสร้างความเชื่อมั่นทั้งด้านวิชาการและโอกาสการมีงานทำ (Maringe, 2006; Nguyen et al., 2024) นอกจากนี้ การวิจัยของ Soutar & Turner (2002) ยังพบว่าการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาได้รับอิทธิพลจากภาพลักษณ์ทางวิชาการและความเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติของประเทศ

กล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีทั้งมิติทางจิตวิทยา (ความต้องการและแรงจูงใจ) และมิติทางสังคม (ครอบครัว เศรษฐกิจ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย) โดยทั้งหมดเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนในการหล่อหลอมการตัดสินใจของผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีประกอบด้วยทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1943/1987) ทฤษฎีความต้องการของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961) ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Deci & Ryan, 2000) ทฤษฎีความคาดหวัง-คุณค่า (Eccles & Wigfield, 2002) ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom, 1964) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา (Rahman, 2019; Pham, 2024; Maringe, 2006; Nguyen et al., 2024; Soutar & Turner (2002) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ นักเรียน นักศึกษาเข้าใหม่ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และผู้ปกครองปี การศึกษา 2563-2566 จำนวน 3,070 คน เป็นการเก็บข้อมูลแบบสำมะโนประชากร (Census) สํารวจจาก กลุ่มประชากรที่สามารถเข้าถึงได้ (Convenience Sampling) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสำมะโนประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มประชากร	จำนวนเข้าศึกษา (ปี 2563-2566)	
	ผู้เรียน	ผู้ปกครอง
นักเรียน ปวช.	615	1,227
นักศึกษาปริญญาตรี	751	438
นักศึกษบัณฑิตศึกษา	29	10
รวม	1,395	1,675

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยเก็บข้อมูล เป็นเวลา 3 ปี ระหว่าง ปี 2563-2566 โดยมีเหตุผลที่ใช้ช่วงเวลา 3 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาใน หลายรุ่น (Cohort) ที่เข้าศึกษาในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน (เช่น ก่อนและระหว่างสถานการณ์โรคระบาด) การแจกแบบสอบถามดำเนินการผ่าน ช่องทางออนไลน์ (เช่น Google Forms หรือระบบสำรวจภายใน สถาบัน) โดยมีการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาใหม่และผู้ปกครองในระหว่างช่วงเวลา การรายงานตัว หรือปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ในแต่ละปีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ใช้เพื่อสำรวจความต้องการและความคาดหวังของ กลุ่มผู้เรียนและผู้ปกครอง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร -

เหนือ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่องความต้องการเรื่องการสนับสนุนในระหว่างกำลังศึกษา สิ่งที่คาดหวังหลังจากจบการศึกษา การเรียนการสอนเป็นไปดังที่คาดหวังหรือไม่ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ซึ่งข้อคำถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยจะแสดงในตารางที่ 2

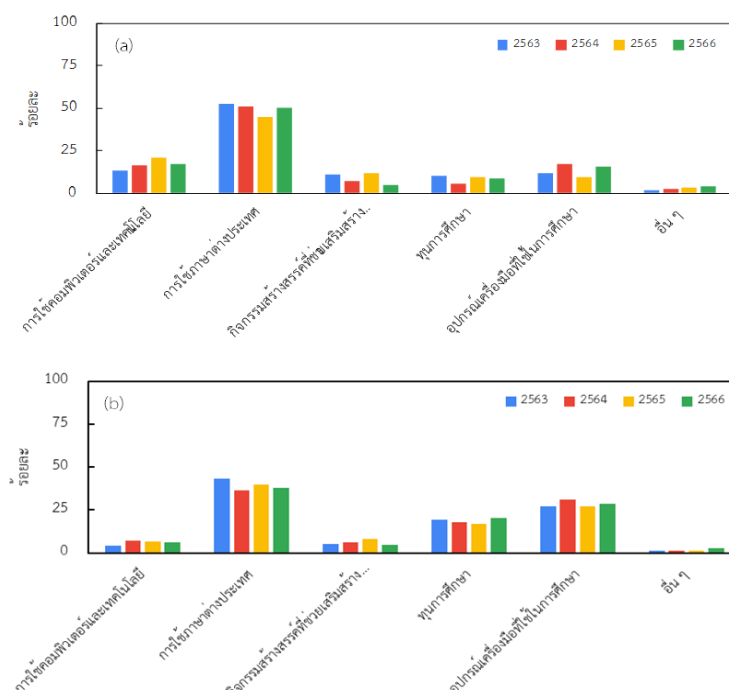
ตารางที่ 2 ส่วนของข้อคำถามและการตอบใจท์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ส่วนของแบบสอบถาม	วัตถุประสงค์ที่ตอบใจท์
1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง (เช่น เพศ อาชีพ การศึกษา และสถานภาพ)	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1
2. ความต้องการเรื่องการสนับสนุนในระหว่างกำลังศึกษา	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1
3. สิ่งที่คาดหวังหลังจากจบการศึกษา	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1
4. การเรียนการสอนเป็นไปดังที่คาดหวังหรือไม่	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1
5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดย ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอผลการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครองที่เข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และ ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบแผนภูมิแท่ง

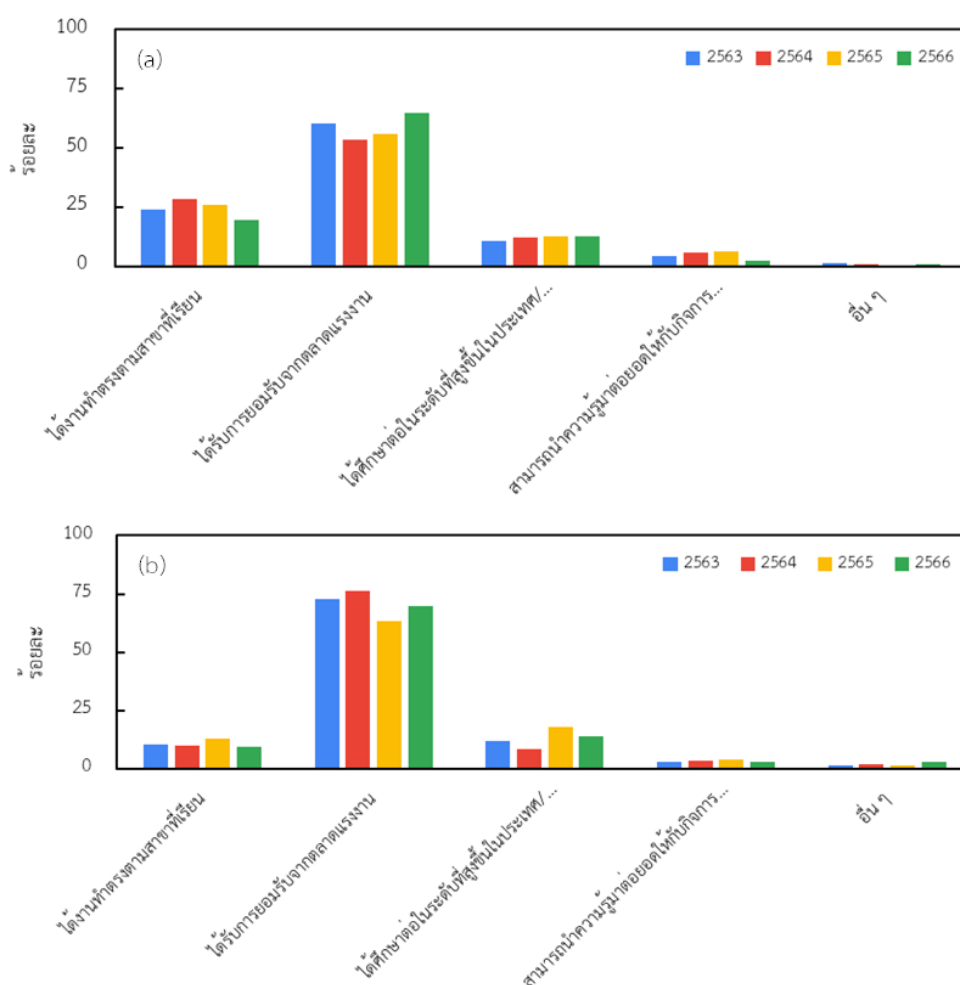
1. ผลการศึกษาคือความต้องการเรื่องการสนับสนุนในระหว่างที่กำลังศึกษา

ภาพที่ 1 ความต้องการเรื่องการสนับสนุนในระหว่างที่กำลังศึกษาของนักศึกษาเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2563-2566 (a) นักศึกษาเข้าใหม่ (b) ผู้ปกครอง

จากภาพที่ 1 แสดงแผนภูมิความต้องการของนักศึกษา พบว่านักศึกษาต้องการให้วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมนั้นสนับสนุนเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 49.50 รองลงมาคือการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 16.82 และ 13.59 ตามลำดับ (ภาพที่ 1 a) สำหรับผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานของตนใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 39.25 รองลงมาคืออุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและทุนการศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 28.43 และ 18.66 ผลแสดงดังภาพที่ 1(b)

2. ความคาดหวังจะได้รับหลังจากสำเร็จการศึกษา

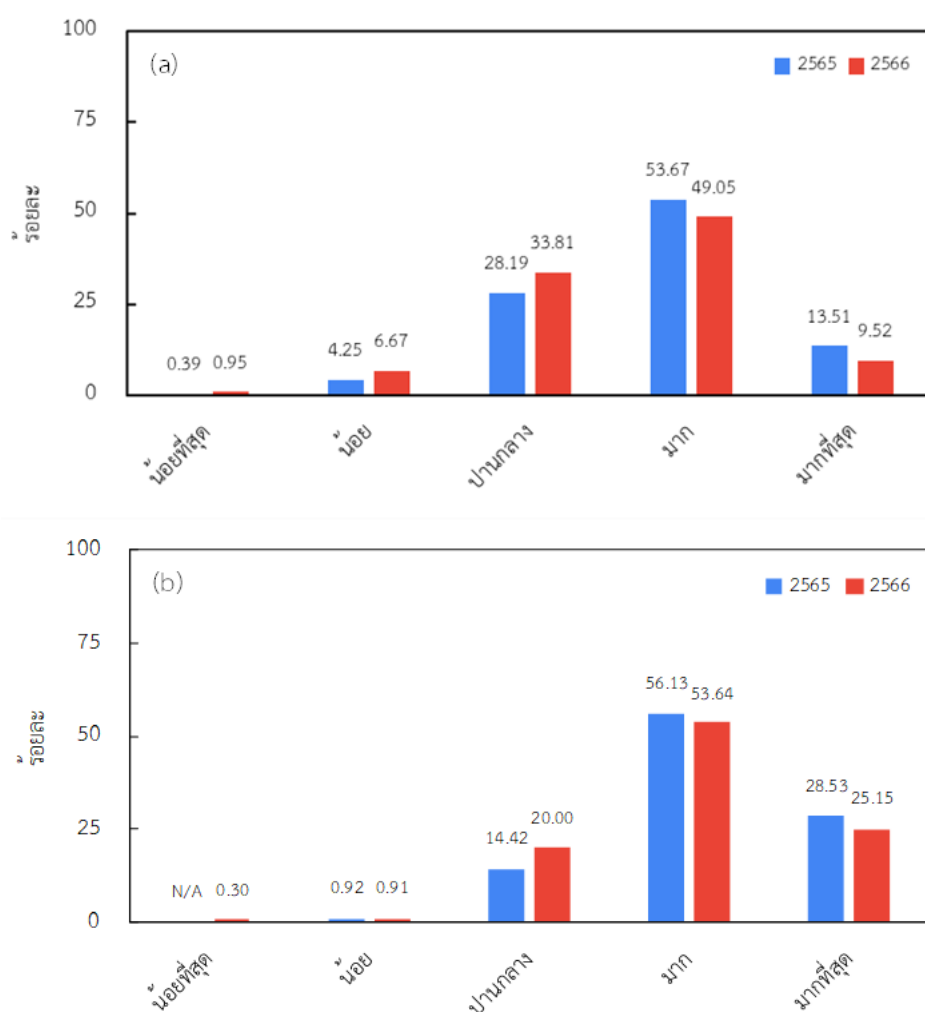
ภาพที่ 2 สิ่งที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2563 – 2566

(a) นักศึกษาเข้าใหม่ (b) ผู้ปกครอง

จากภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงความคาดหวังหลังจากจบการศึกษาโดยนักศึกษาคาดหวังเรื่องการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58.48 รองลงมาคือได้งานทำตามตรงตามสาขาที่เรียนและได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 24.25 และ 11.99 ตามลำดับ โดยความ

คาดหวังในเรื่องการศึกษาค้นคว้ามีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นในปีถัดไป ผลแสดงดังภาพที่ 2 (a) ส่วนของผู้ปกครองนั้นคาดหวังเรื่องการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานมากที่สุดเช่นเดียวกับนักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70.74 รองลงมาคือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและได้งานทำตามตรงตามสาขาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 13.11 และ 10.73 ตามลำดับ

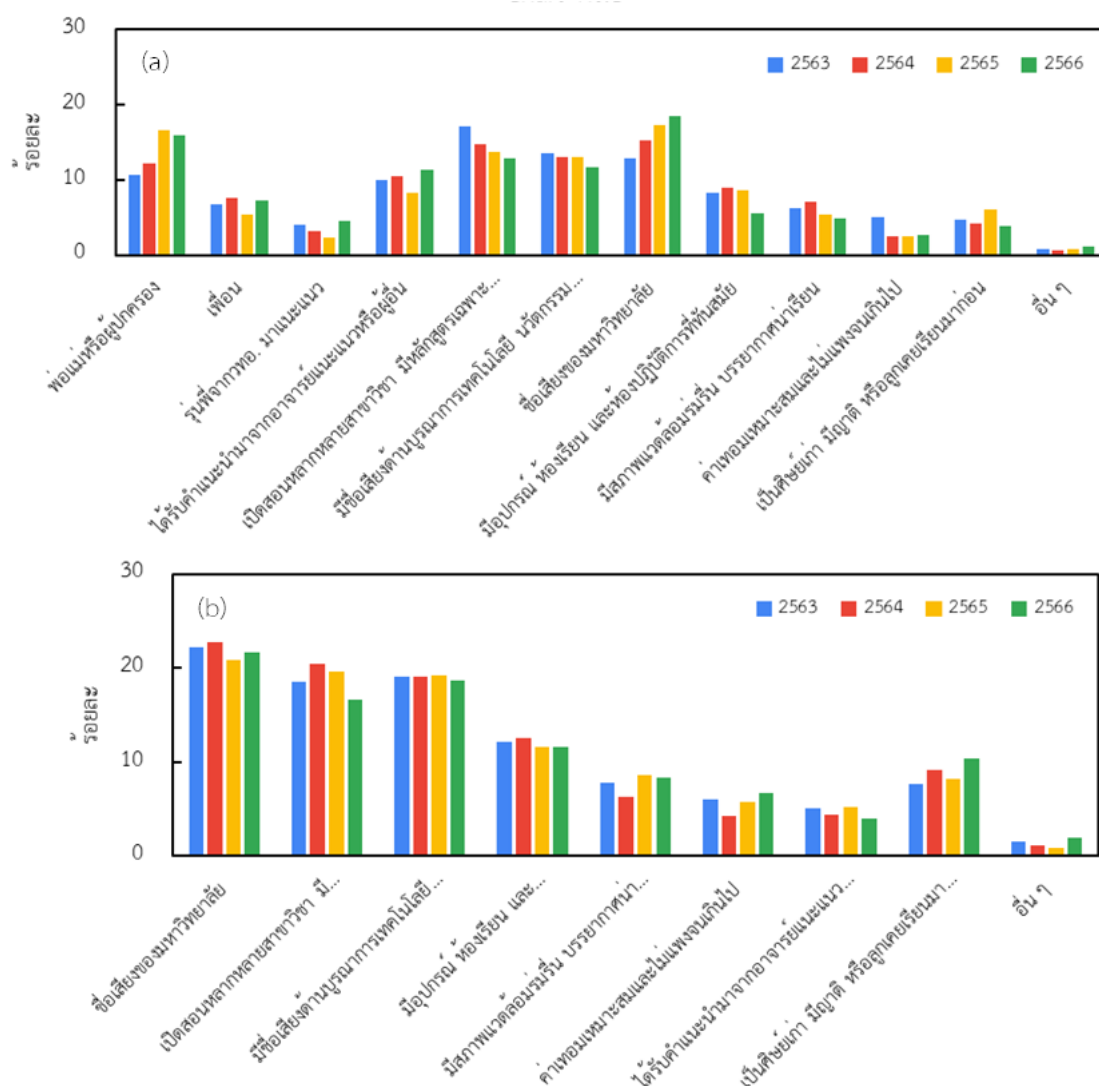
3 การเรียนการสอนกับความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครอง

ภาพที่ 3 การเรียนการสอนของ วทอ. ตามคาดหวัง (a) นักศึกษาเข้าใหม่ (b) ผู้ปกครอง

การเรียนการสอนของคณะวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป็นไปตามที่หวังหรือไม่ ในมุมมองของนักศึกษาและผู้ปกครองนั้นอยู่ในระดับที่มาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 51.36 และ 54.89 ตามลำดับ ผลแสดงดังภาพที่ 3(a) และ 3(b)

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสถานศึกษาของนักศึกษาและผู้ปกครอง

ภาพที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสถานศึกษา (a) นักศึกษาเข้าใหม่ (b) ผู้ปกครอง

จากภาพที่ 4 แสดงแผนภูมิปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกสถาบันการศึกษาของผู้เรียนเข้าใหม่ (a) คือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย โดยคิดเป็นร้อยละ 15.94 รองลงมาคือ ความหลากหลายของหลักสูตรเฉพาะทาง และทันสมัย (ร้อยละ 14.58) และอิทธิพลจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 13.82) จากมุมมองของผู้เรียน งานวิจัยพบว่า ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและอิทธิพลจากผู้ปกครองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความสำคัญของหลักสูตรที่หลากหลายมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้ปัจจัยอื่น ๆ เช่น โควตาจากโรงเรียน ความใกล้ชิดบ้าน และความชอบส่วนตัวก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน

มุมมองผู้ปกครอง (b) ให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย มากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน (ร้อยละ 21.87) ตามมาด้วยชื่อเสียงด้านการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ร้อยละ 18.98) และความหลากหลายของหลักสูตร (ร้อยละ 18.77) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ชื่อเสียงของ

มหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจของทั้งนักศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับอิทธิพลจากพ่อแม่เป็นอันดับต้น ๆ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจและการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ที่ระบุไว้จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการและความคาดหวัง

ผลการศึกษาพบว่าทั้งนักศึกษาและผู้ปกครองมีความต้องการสูงสุดในการใช้ภาษาต่างประเทศและคาดหวังว่าบุตรหลานจะได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน และได้งานทำตรงกับสาขาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow ที่ว่าการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้นสัมพันธ์กับความต้องการขั้นสูง เช่น การได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับทฤษฎีของ Vroom ที่ระบุว่าการตัดสินใจเรียนต่อขึ้นอยู่กับความคาดหวังว่าผลการศึกษาจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่คุ้มค่าในอาชีพการงาน นอกจากนี้ การที่นักศึกษาและผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า ให้ความสำคัญกับทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง ซึ่งเป็นไปตามความต้องการที่ขับเคลื่อนด้วยเป้าหมาย (Goal-Oriented Needs) ที่จะช่วยเพิ่มโอกาสและความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานได้ ขณะที่นักศึกษาและผู้ปกครองมีความต้องการในเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศ และคาดหวังการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานนั้น สนับสนุนผลการวิจัยของวริยาพัชร วรรณศรีสกุล และคณะ (2568) ที่เน้นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูยุคโลกพลิกผัน โดยเฉพาะการพัฒนาด้านหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยรวมเป็นไปตามที่นักศึกษาและผู้ปกครองคาดหวังในระดับสูง นั้นเป็นข้อบ่งชี้สำคัญถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรและบุคลากรของวิทยาลัยฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบรรลุความคาดหวังนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ทฤษฎีความคาดหวัง-คุณค่า (Expectancy-Value Theory) ที่ชี้ว่าความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อผลลัพธ์ที่ได้รับมีคุณค่าและเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ การตอบสนองความคาดหวังในระดับสูงดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยหลักในการ สร้างความพึงพอใจและความจงรักภักดีต่อสถาบัน ซึ่งสนับสนุนงานวิจัยของ ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข และคณะ (2560; 2561) ที่ระบุว่าการสร้างความพึงพอใจตามความต้องการและความคาดหวังจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และความจงรักภักดีต่อสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี สะท้อนให้เห็นว่า วทอ. ได้พัฒนาการเรียนการสอนจนสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนและผู้ปกครองต่อคุณภาพการศึกษาในสายปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของทั้งนักศึกษาและผู้ปกครองคือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากและสอดคล้องกับงานวิจัย (สรพงษ์ เกิดแก้ว, 2566; วลัยพร ชันตะคุ จรรย์ญา สมอูตร และนวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์, 2563; พัทณี กุลทามันท์ และชัยชนพนธ์ จันทวงศ์เดือน, 2566) รวมถึงงานวิจัยของ Maringe (2006) และ Nguyen et al. (2024) ที่ยืนยันว่าชื่อเสียงของสถาบันเป็นแรงจูงใจสำคัญ เนื่องจากช่วยสร้างความเชื่อมั่นในด้านวิชาการและโอกาสทางอาชีพในอนาคต และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของทั้งนักศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรินทร์ พุทธกรณ์ และคณะ (2568) ที่ระบุว่าการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพในโรงเรียนเอกชนควรมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบท โดยเน้นการส่งเสริมทักษะอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย ซึ่งเป็นการสร้างจุดเด่นและสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบัน นอกจากนี้ การที่อิทธิพลจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของนักศึกษา แสดงให้เห็นถึงบทบาทของปัจจัยทางสังคม (Social Factors) ที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อตามที่ Rahman (2019) และ Pham (2024) ได้กล่าวไว้ในทบทวนวรรณกรรม ซึ่งปัจจัยนี้ยังช่วยเสริมความน่าเชื่อถือให้กับผลการวิจัยที่พบว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเช่นกัน

ท้ายที่สุด แม้ว่าปัจจัยด้านความหลากหลายของหลักสูตรจะมีความสำคัญรองลงมา แต่แนวโน้มที่ลดลงก็เป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของชื่อเสียงมหาวิทยาลัยในภาพรวม และสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของผู้เรียนและผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยเชิงภาพลักษณ์และโอกาสทางอาชีพในระยะยาวมากขึ้น

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของทั้งนักศึกษาและผู้ปกครอง โดยปัจจัยนี้มีแนวโน้มเพิ่มความสำคัญขึ้นในอนาคต สำหรับนักศึกษา สิ่งที่สำคัญรองลงมาคือความหลากหลายของหลักสูตรและอิทธิพลจากผู้ปกครอง ส่วนผู้ปกครองให้ความสำคัญรองลงมากับชื่อเสียงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม งานวิจัยยังพบว่านักศึกษาและผู้ปกครองมีความต้องการสูงสุดด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ และมีความคาดหวังร่วมกันที่จะได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่เน้นการทำงานจริงและการเติบโตในอาชีพเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ควรเพิ่มทักษะในการใช้โปรแกรมพื้นฐานด้านเอกสารหรือการเก็บข้อมูล รวมถึงโปรแกรมทางวิศวกรรมให้มีความหลากหลายและครอบคลุมในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้มีความได้เปรียบด้านการแข่งขันในตลาดแรงงานหลังจากสำเร็จการศึกษา ช่วยให้อัปสนองความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา โดยการได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานที่ผู้ปกครองและนักศึกษามีความคาดหวังสูงในทุกปี

2. ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศเห็นได้ชัดเจนว่าทั้งผู้ปกครองและนักศึกษาต่างมีความต้องการในด้านนี้สูงที่สุดในทุกปี ทางวิทยาลัยควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาให้มีการใช้ภาษาต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนพูดคุย เพื่อพัฒนาทักษะในด้านดังกล่าวให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองและนักศึกษา

3. ด้านกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการและวิชาชีพ วิทยาลัย หรือภาควิชาอาจจะเพิ่มกิจกรรม หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพจากบริษัทหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือการแนะแนวในการเลือกอาชีพให้เหมาะกับสาขาที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่จากบรรดาศิษย์เก่า เพื่อให้นักศึกษามีความรู้นอกห้องเรียนและนำมาประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต ช่วยในการเพิ่มโอกาสการได้งานทำที่ตรงสาขาที่เรียนของนักศึกษา

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเหตุผลและกระบวนการตัดสินใจของผู้ปกครองและนักศึกษา ซึ่งจะช่วยอธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ณัฐสิมา นครกันต์ และพัชนี เขยจรรยา. (2567). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเด็ก Generation Z. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*. 28(1). 142-151. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jca/article/view/269671/180187>
- ดวงนภา สุวรรณธาดา. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อสถาบันการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารวิชาการเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์*. 18(1), 1-24.
- ดวงฤทัย แก้วคำ และวิมลพรรณ อาภาเวท. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตอุบลราชธานี. *วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร*. 1(2), 42-49. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jmctrmutp/article/view/251906>
- บุรินทร์ พุทธกรณ์ และธัญญาพร ก่องจันทร์. (2568). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพของโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารปราชญ์ประชาคม*, 3(3), 1-14. https://so12.tci-thaijo.org/index.php/watmahasawat_jsc/article/view/1974
- ประภาวรรณ ตรีกุลเกษมสุข สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ และชารี มณีศรี. (2560). ปัจจัยในการสร้างความภักดีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย: ข้อเสนอจากผู้บริหารสู่การตอบสนองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขา*

- มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2), 1755-1770. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/100352/78002>
- ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข, สิริินธร สิ้นจินดาวงศ์ และชารี มณีศรี. (2561). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความภักดีของนักศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ*. 7(1), 54-65.
- พัชนี กุลทานันท์ และชัชชนพงษ์ จันทวงศ์เดือน. (2566).ความต้องการและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วารสารครุทรรศน์*. 3(3), 1-13. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JER/article/view/268062/180246>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2567). มจพ. ได้รับการจัดอันดับโลกใน *U.S. News Best Global Universities 2024 - 2025*. <https://www.kmutnb.ac.th/news/university-news/มจพ-ไต่รับการจดอันดับโลก-ใน-U-S-News-Best-Globa.aspx>.
- วริยาพัชร วรภัทร์สรกุล, ระวิง เรืองสังข์, และสมศักดิ์ บุญปู. (2568). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูยุคโลกพลิกผันของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา. *วารสารปราชญ์ประชาคม*, 3(4), 17-34. https://so12.tci-thaijo.org/index.php/watmahasawat_jsc/article/view/2035
- วลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดร, และนวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2563. *Journal of Modern Learning Development*. 5(4), 28-39.
- วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. (2567). วิสัยทัศน์. <https://cit.kmutnb.ac.th/วิสัยทัศน์/>.
- สรพงษ์ เกิดแก้ว. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์*. 1(3), 38-48. <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS/article/view/59>
- สุทิศ สวัสดิ์. (2565). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน. *วารสารปัญญาภิธาน*. 7(1), 15-28. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PPJ/article/view/259226/175060>
- สมล แสงเฮง พิสิษฐ์สังฆการ และรัชนีชาติ แสงตัน. (2568). ความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. *วารสารปรัชญาดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 4(2), 45-60. <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dpssj/article/view/5039/3921>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.

- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 109–132.
- Maringe, F. (2006). University and course choice: Implications for positioning, recruitment and marketing. *International Journal of Educational Management*, 20(6), 466–479.
- Maslow, A. H. (1943/1987). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396.
- McClelland, D. C. (1961). *The achieving society*. D. Van Nostrand Company.
- Nguyen, C. A., et al. (2024). The impact of liquidity and corporate efficiency on profitability. *Financial Markets, Finance, Economics*, 1(2), 1-15.
- Pham, T. H. (2024). *Factors influencing students' choice of higher education institution in Vietnam: A study on perceived quality and social influence*. (Unpublished master's thesis). University of Economics and Law, Ho Chi Minh City.
- Rahman, A. M. (2019). The impact of learning organization on the performance of organizations and job satisfaction of employees: An empirical study on some public and private universities in Bangladesh. *Journal of Management and Sustainability*, 1(1), 1-15.
- Soutar, G. N., & Turner, J. P. (2002). Students' preferences for university: A conjoint analysis. *International Journal of Educational Management*, 16(1), 40–45.